

Text: Jl 2,12-17

Datum: 9. března 2014 (1. postní)

Kazatel: Filip Čapek

Místo: Třebechovice a Týniště

Při první postní neděli, vstupujeme do zvláštního času. Říkáme mu postní a spojujeme si s ním řadu představ. Podobně jako v době Adventu promýšlíme naši víru, jaká je, proč je, kam nás nese, v čem je slabá, anebo naopak, co nám dává. Tak je to i nyní. Pomáhají nám k tomu i různé zvyky a rituály. Přestože se v různých církvích různí, mají nakonec to důležité společné: upozornit na zvláštní čas, čas pokání, čas obrácení... Dříve byl nejviditelnějším znamením tohoto času půst. Lidé se odříkali jídla na znamení toho, že jejich život stojí na něčem jiném, než jen na potravinách. Tak to říká nakonec i Ježíš, když při pokušení na poušti odpovídá ďáblovi na jeho nabídku, aby z kamenů udělal chleby: „*Ne jenom chlebem živ je člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.*“ Bůh dává vše, materiální i duchovní, časné i věčné... To, co nás drží při životě, to co z nás dělá lidi, není jen příjem potravy a tekutin... To je ale samozřejmé, takže pokročme v naší cestě za významem postu dále...

Velký kritik křesťanství, sám syn faráře, Fridrich Nietzsche, který žil v 19. století, trefil hřebík na hlavičku, když říkal, že nemůže křesťanům věřit, protože kdyby to s nimi bylo skutečně tak, jak sami tvrdí, pak by vypadali úplně jinak. Co to znamená a kam tím mířil? Možná, že tehdy viděl dobře finančně zajištěné křesťany, kteří ze svého blahobytu káží ideál chudoby a rovnosti, ale sami jsou trochu jinde. Možná že měl před očima tvrdá srdce, pomluvy a maloměšťácké a rádoby salónní chování svým bratří a sester ve víře, kterou sám pro špatné svědectví svých bližních opustil. Obojí, jakoby varovně říkal i nám dnes. Jakoby říkal, co je vidět navenek asi nebude to samé, co je dobře skryté za oponou lidských obydlí i srdcí... Anebo, co je slyšet, není nutně pravda... Člověk je takovým, jak na sobě pracuje. Nic není dáno, ať již si to namlouváme, jak chceme. Možností, jak si právě toto přeříkat, je právě postní období, které je před námi. A těchto možností je skutečně mnoho.

Při druhém čtení z Písma jsme slyšeli slova ze starozákonní prorocké knihy Jóel. Jsme zváni k půstu, který nemáme odmítat, říká nám tento svědek víry. Ale co to znamená? Třeba to, že nemusíme – alespoň, jak já tomu rozumím - nutně abstinovat a nejíst to či ono, pod podmínkou, že se k Hospodinu budeme vracet, jak prorok říká, *celý srdcem*. Takže klidně s nějakou tou houskou po ránu a pivem či sklenkou vína na večer, ale s otevřeným pohledem a ničím nezkaleným – ať již v dobrém či zlém – pohledu vůči sobě samotnému. Jóel to vyjadřuje slovy, že máme roztrhnout svá srdce, ne oděv. Oděv, svršek, vidí každý, ale co se děje uvnitř nás samotných, to vidí pouze Bůh a my sami. A o to je to těžší, protože to zdánlivě nikdo nedocení, i když se třeba snažíme. Je to tvrdá práce na sobě samotném. Její důsledky jsou nakonec přesto znát. Jsou znát z našeho jednání, z jeho celkového součtu, ne z jednotlivého zablesknutí a nenápadného pádu. Proto je to tak těžké, neatraktivní a zdánlivě marné.

A takoví máme, sestry a bratři, přes všechna ‚ale‘ být. Sjednocení uvnitř i navenek. Někdo tomu říká celistvost, jiný integrita a zase jiný duševní a duchovní rovnováha. Na tom, jak se tomu říká, zas až tak ale nesejde. Když je člověk takový, pak si ani národy nebudou říkat ‚*kde je jejich Bůh*‘. A nebudou si to říkat ani lidé kolem nás. Nebudou padat komentáře typu: To jsou zase ty známé firmy, co káží vodu a pijí víno, co, když na to přijde, mají své strany, které se vejdou do každé vlády, kde se ohýbají jak rákos ve větru... Jsou to ti, kdo hledají zlo kolem sebe a trámy a hromady dalšího harampádí ve svých vlastních očích nevidí. Podle poselství biblického svědectví máme být jednotní uvnitř i navenek. Když se o to budeme snažit, pak ti druzí zjistí, že před nimi stojí někdo jiný. Dobrý, štědrý, ochotný, milý a ke službě Bohu i svým bližním připravený člověk, uvnitř i navenek. A o to jde. Není to snadné, a právě proto je o tom dobré mluvit, připomínat si to, nenechat to zapadnout. K tomu je nám darován čas, co je před námi.

Půst je často vnímán pouze jako zříkání se něčeho. Ale je to jen půlka pravdy. Odmítnutí, přesměrování, promýšlení, to je počátek dalších změny. Půst a celé období, kterým budeme procházet až k neděli Vzkříšení, je cestou **od** něčeho, co již nechceme, **k** něčemu, co bychom rádi, aby s Boží pomocí bylo. Co to může být, to je věcí každého z nás. Rozhodně je dobré začít....

To platí i pro náš sbor; i ten je postním časem zván na cestu proměny. Nejde jen o dnešek, že jsme se sešli právě tady, ale o každý čas v tomto společenství. Nejde jen o vztah k lidem, kteří mi jsou nějakým způsobem blízcí nebo dokonce příbuzní a sdílím s nimi jeden prostor a třeba i názor, ale o všechny; o staré i mladé, místní i přespolní, o evangelíky i o naše bratry a sestry ve víře z jiných církví a nakonec vlastně o všechny lidi kolem nás. Nejde jen o moji oblíbenou parketu ve sboru, o to ‚moje‘, co mě baví, ale o to, že ode mě ostatní čekají, že i já překročím práh svých představ, uzavřenosti a stereotypů. Jsme zváni k pohybu, který směřuje *od* toho, co chceme opustit, *k* něčemu, co tomuto pohybu dává smysl. Postní čas nás zve, abychom se zamysleli nad pověstným úslovím, že se to nějak samo udělá, k tomu, že to budu já kdo to či ono udělá, kdo přiloží ruku k dílu, kdo navštíví potřebné, kdo se za ně bude modlit v jejich trápení a těžkostech. Bližní je nám, jak říká Kristus, ten, kdo se ocitá v naší blízkosti, ne ten, kdo se prokáže křestním listem, tím že má v rodině ‚x‘ farářů nebo rodokmenem vedoucím až k Tolerančnímu patentu nebo Bílé hoře... To by bylo příliš snadné a navíc zavádějící. Ježíš vybudoval svou církev z celníků, nevěstek, padouchů, vojáků, teroristů, cizinců, ať už s tmavší či světlejší pletí, kolaborantů, lidí, zlodějů, mužů, žen, dětí, starců; a buduje ji stále také z nás. A my na tom nejsme o nic lépe, než ti před námi, a proto se je postní čas naší šanci k pokání a obrácení...

Jsme na cestě, která směřuje ke Kristu jako vzoru, který máme napodobovat. V jeho lásce, jeho naději pro nás, v jeho ochotě proměňovat sebe sama i druhé tak, jak to po nás chce náš společný Otec. Přeji nám všem, abychom do postního času vstoupili v naději na to, že objevíme a nabídneme Bohu i našim bližním to lepší z nás, že nebudeme překážkou na cestě ani kamenem úrazu... Máme na to přibližně dny, a to je dost dlouhá doba. **Amen.**